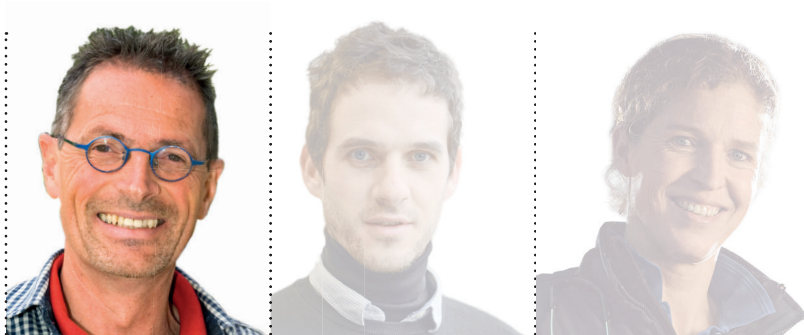

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), en Annemiek Veenkamp van Dierenartspraktijk Flevoland wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziekte tot behandeling.

Vogelgriepvirus treft Amerikaanse melkkoeien

oorzaak

variant van hoog-pathogeen H5N1 aviaire influenzavirus

verschijnselen

heftige productiedaling, koorts, sloomheid, dikke en verkleurde melk, neusuitvloeiing

behandeling

ondersteunend en koortsremmend

preventie

vaccinatie nog niet mogelijk

Foto ter illustratie

Ook deze winter zijn er bij pluimveebedrijven in Nederland en België vogelgriepuitbraken geweest. De H5N1-variant van dit vogelgriepvirus is vaak aangetoond in wilde vogels en trekvogels. (Roof)dieren als vossen en verwilderde katten, maar ook huiskatten en honden zijn er soms mee geïnfecteerd, waarbij besmette wilde vogels de infectiebron zijn. Ook mensen kunnen door intensief contact met besmette vogels geïnfecteerd worden. Dit gebeurt gelukkig nog weinig. Om de pluimveehouderij te beschermen worden allerlei preventieve maatregelen genomen, zoals strenge hygiënevoorschriften, monitoring en ophokplicht bij hoog infectiegevaar. Positieve bedrijven worden geruimd en sinds kort loopt er een vaccinatieproef bij pluimvee.

In de Verenigde Staten veroorzaakt sinds het voorjaar van 2024 een hoog-pathogene H5N1-vogelgriepvariant, mogelijk overgedragen door een wilde vogel, infecties bij melkkoeien. Deze variant blijkt overdraagbaar van koe naar koe en van koe naar mens, kat en andere zoogdieren. Op het melkveebedrijf spelen de melkmachine en de melker een grote rol in de verspreiding van de ziekte. Transport van besmette koeien en besmet materiaal verspreidt de ziekte naar andere bedrijven. Het drinken van rauwe melk, dat hoge concentraties

virus bevat, is de infectiebron voor de mens. Door pasteuriseren blijven zuivelproducten veilig voor de consument.

In de VS zijn momenteel meer dan duizend melkveebedrijven besmet en is deze H5N1-variant bij zeventig mensen aangetoond. De ontwikkeling van een vaccin voor gebruik bij zoogdieren is daar inmiddels in gang gezet. In heel Europa zijn nog geen gevallen gemeld, niet bij melkvee noch bij mensen. De ziekteverschijnselen bij koeien zijn een plotselinge flinke daling in de melk, koorts, sloomheid, verlies van eetlust, dikke, verkleurde melk, neus- en ooguitvloeiing. Ernstig zieke dieren worden benauwd en krijgen een longontsteking, waaraan ze kunnen doodgaan. Een groot deel van de besmette koeien is niet klinisch ziek. De dikke, verkleurde melk is het gevolg van de massaal geïnfecteerde uiercellen. Boerderijkatten krijgen door het drinken van besmette melk neurologische verschijnselen en luchtwegaandoeningen en de sterfte is hoog, zoals bij pluimvee met vogelgriep.

Het ministerie van LNV heeft als voorzorgsmaatregel een draaiboek opgesteld met onder meer hygiëneprotocollen, een meldplicht voor verdachte gevallen en tankmelkmonitoring. De vele onderzochte monsters in Nederland en België hadden tot nu toe allemaal een gunstige uitslag.